

omstødt ved Revolution. Jeg tror ikke, at noget af Partierne ønsker, at der skal opstaa et Mindretalsdiktatur i vort Folk. Partierne kan ønske en anden Ordning og stræbe efter at faa den bestaaende ændret; men jeg tror, at alle er enige om, at det skal gaa ad fredelig Vej. Jeg tror, at selv om Partierne er uenige om Samfundsordningen, er de enige om at ville søge den ændret gennem en almindelig Agitation, gennem almindelig Oplysning, der tager Sigte paa at ændre de Forhold, vedkommende Partier mener bør ændres. Jeg gentager, at jeg gaar ud fra som givet, at samtlige politiske Partier uden Hensyn til, hvem der kommer til at staa for Styret, er interesserede i, at den Ordning, som er en Følge af den bestaaende Lovgivning, skal opretholdes. Den kan opretholdes ved almindeligt Politi med Støtte af Reservepoliti, saaledes som Socialdemokraterne har foreslaaet det. Men Opretholdelsen af denne Ordning kan ogsaa støttes ved Militærets Hjælp.

Den anden Grund til, at vi mener, vi skal have et Militærvæsen, er, som jeg nævnte, den, at det er enhver siddende Regerings Opgave at sørge for, at det danske Samfund og dets enkelte Medlemmer ikke udsættes for at blive forulempet ved Indfald udefra — det være sig over Landegrænsen eller ad Søvejen ved vore Kyster. Det er en Opgave, som er ganske naturlig for ethvert Samfund, og det er derfor en Selvfølge, at man bør have en Ordning, der i nogen Grad er i Stand til at afværge saadanne Indfald.

Endelig er der det tredie Forhold, jeg nævnte: vor Stilling som Medlem af Folkenes Forbund. Partiet Venstre ser saaledes paa det, som det ved mange Lejligheder klart er blevet udtrykt af Statsministeren, at samtidig med, at vi gaar ind i denne Stilling, af hvilken vi venter os visse Begunstigelser, maa det være en Forudsætning, at disse Begunstigelser medfører Pligter for os. Hvor stort et Apparat vi skal have for at kunne opfylde disse Forpligtelser, kan der strides om, men i alt Fald foreligger der her en Opgave, der skal løses.

Dette var Venstres Forudsætninger ved Udarbejdelsen af det Forslag, som dets Repræsentanter i Militærkommissio-

nen har fremsat, og som dannede Grundlaget for det Forslag, Regeringen forelagde for det høje Folketing. Nu er Forholdet imidlertid det, at i den sidste Menneskealder eller mere har intet Spørgsmaal været i Stand til i den Grad at sætte Sindene i Bevægelse som Forsvarsspørgsmaalet. Dette har nu altid staaet for mig som noget ejendommeligt og mærkeligt. Andre Spørgsmaal, enten de nu er af økonomisk eller af social Art, kan i nogen Grad siges at berøre enkelte Samfundsklasser stærkere end andre. De sociale Spørgsmaal løses ikke for at tilfredsstille de velhavende; Løsningen af de økonomiske Spørgsmaal, Skattespørgsmaal og lignende, paavirker som Regel ikke i særlig Grad de mindre bemidlede. Alligevel behandles og løses disse forskellige Spørgsmaal i Forhold til, hvad Tilfældet er med Forsvarsspørgsmaalet, i al Fordragelighed. Naar vi derimod staaar overfor en Omordning af Landets Forsvarsvæsen, sættes øjeblikkelig Lidenskaberne i stærkest mulig Bevægelse. Dog tør man vel sige, at efterhaanden som Tiden er gaaet, efterhaanden som vi er kommet længere bort fra 80'ernes og 90'ernes Kampdage, synes det, som om Lidenskaberne i nogen Grad er ved at lægge sig. Jeg husker ret klart Forholdene i 1909, og jeg er i Stand til med stor Tydelighed at skelne mellem den Maade, hvorpaa Agitationen den Gang blev sat op, og den Maade, hvorpaa den nu, i 1922, sættes op; jeg ser klart, i hvor forskellig Grad Agitationen den Gang interesserede Vælgerbefolkningen og interesserer den nu. Medens der i 1909 var noget af Provisorietidens Stemning til Stede, naar Talen var om Forsvarsordningen, og medens det den Gang var uhyre let i Forhold til nu at skabe Stemning og Bevægelse for en Opfattelse, saa mangler Muligheden herfor i høj Grad for Tiden. Jeg tror, at Befolkningen i al Almindelighed har faaet den Opfattelse, som jo er ganske naturlig, at Forsvarsspørgsmaalet maa løses ganske paa samme Maade, som vi løser alle andre Spørgsmaal, ved en Afgørelse, hvor Flertallet af Folkets Repræsentanter stemmer enten for eller imod, at man maa lade Flertallets Opfattelse være den afgørende for,